

REVISTES I MISCEL·LÀNIES

► Quaders d'Història de Salt. Taller d'Història de Salt, núms. 1 i 2, gener-abril i maig-agost de 1991.

Presentem els dos primers números d'aquesta nova publicació quadrimestral d'història local. Els Quaders d'Història de Salt són una iniciativa del Taller d'Història de Salt i es proposen ser un element aglutinador i divulgador de tots els estudis, assajos i escrits que facin referència a la història de Salt. El Quadern número 1 aplega un conjunt de reflexions i estudis, dels quals en relacionem a continuació els autors i els títols: J. Daban, «Podem fer, avui, una història de la postguerra?»; J. Canal i F. Reixach, «Salt, terra de molins i monars»; A. Alonso, «Els dos tramvies que Salt mai va tenir»; J. Puigvert, «Monografies i recerca històrica. Imatges de Salt», que tracta sobre el paper de les monografies locals.

El número 2 de la nova publicació, a càrrec de J. Barris i M. Vivern és dedicat a recuperar la figura de la professora Gertrudis Moret, que dugué a terme una important tasca pedagògica a Salt. El seu record i la seva biografia s'emmarquen en el context de la pedagogia a Catalunya al començament de segle, amb l'article «Aproximacions a l'ensenyament a Catalunya durant el primer terç del segle XX».

Una secció fixa, sota l'epígraf «Imatges de Salt» anirà explotant documentalment les fotografies de l'Arxiu Municipal.

De Salt cal destacar també la recent inauguració del Museu dels Recursos Hidràulics.

► Crònica. Publicació de l'Arxiu Municipal de Llagostera, núm. 4, 1991.

Crònica dedica aquest número a l'església de Llagostera amb un article de Josep Maria Grau i Pujol i Roser Puig i Tàrrach que du per títol, «El llarg acabament de l'església de Llagostera, segles XVII-XVIII».

► Fills d'Història Local. Arxiu Municipal, Centre d'Estudis Escalencs i Ajuntament de l'Escala, núms. XXVI-XXVII, l'Escala, juliol-agost 1991.

D'aquesta publicació amb presència regular i generalment monotemàtica, ressenyem els números sortits durant l'estiu. En el número de juliol es donava a conèixer l'article «Memòria sobre el convent dels servites d'Empúries a Catalunya (1606-1835)», traduït de la revista italiana *Studi Storici dell'Ordini dei Servi di Maria*. Un exemplar d'aquesta revista es pot trobar a l'Arxiu Municipal. L'antic convent dels Servites d'Empúries és actualment la seu del Museu de les excavacions d'Empúries. El full d'agost era dedicat a una de les sèries de fotografies, «els Caps d'Estudi», que més renom ha donat a Josep Esquirol, fotògraf barceloní que s'instal·là a l'Escala pels volts de 1898 i des d'on realitzà una eminent tasca de fotògraf documentalista d'important valor antropològic. Aquesta miscel·lània es va fer coincidir amb la publicació per part de l'Ajuntament de l'Escala de la segona carpeta de fotografies del fotògraf que conté l'esmentada sèrie, la qual fou exposada durant el mes de setembre.

NOTICIARI

► Maçanet de la Selva. Durant el mes d'agost es va exposar a Maçanet de la Selva una selecció de 250 fotografies del fotògraf Valentí Fargnoli; totes elles tenen com a tema Maçanet. Aquesta recopilació duta a terme pel Taller d'Història de Maçanet volia mostrar la importància artística i documental del treball realitzat per aquest artista durant la primera meitat d'aquest segle sobre Maçanet. L'exposició s'inclou dins dels treballs de recopilació d'informació que està duent a terme el Taller

d'Història per a l'edició del segon llibre sobre Maçanet de La Selva.

► Barcelona. El dia 9 d'octubre es presentà a l'edifici de la UAB del carrer Pomaret de Barcelona el document «La cartografia: tècniques i productes», fruit de la col·laboració entre el Departament de Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Institut Cartogràfic de Catalunya. La presentació fou precedida d'una conferència titulada «La cartografia: una eina per a l'ensenyament», a càrrec de Pilar Benejam i Jaume Massó. El material presentat és un catàleg il·lustrat en forma de pòster sobre els principals tipus de cartografia que s'elaboren a l'ICC, així com dels processos de producció seguits, i s'emmarca en el context d'un programa de difusió de la cartografia a l'ensenyament (EGB, BUP i FP). Un dels objectius d'aquest programa és estimular la creació de cartoteques als centres d'ensenyament.

► La Bisbal del Penedès. L'Ajuntament de La Bisbal del Penedès ha commemorat durant els dies 19, 20 i 26 d'octubre el Segon Centenari del naixement del General Romagosa. Entre els actes de commemoració destaquem dues conferències, una, a càrrec de Manuel Bofarull i Terrades, sobre «El meu amic Joan Romagosa», l'altre, a càrrec de Ramon Arnabat i Mata, sobre «Reialistes i carlins al Penedès de principis del segle XIX».

► Santa Coloma de Farners. L'Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners i el Consell Comarcal de la Selva han realitzat, durant els mesos d'octubre i novembre, un seminari de 12 hores sobre «Els Arxius Patrimonials. Possibilitats de Treball». Aquest seminari, impartit per Pere Gifré i Ribas, tenia com a finalitat facilitar uns coneixements teòrics bàsics i una metodologia pràctica per a la investigació històrica a partir de l'aprofitament dels fons patrimonials. La seva realització responia a l'interès existent per l'estudi de la història familiar. Les quatre sessions amb què s'estructurà el seminari foren dedicades, respectivament, als següents aspectes: Introducció als arxius patrimonials (la formació històrica dels arxius patrimonials. Una hipòtesi; varietats més comunes en els arxius

patrimonials gironins), la formació-disgregació i successió del patrimoni (diferents possibilitats d'avaluar l'estat del patrimoni; família i patrimoni; les estratègies matrimonials; el mercat de la terra; la successió; varietats i exemples documentals), l'administració del patrimoni (l'explotació directa; l'explotació indirecta; la comptabilitat; varietats i exemples documentals) i l'espai viscut dels hisendats (relacions amb la Monarquia i l'Estat; relacions amb els senyors; relacions amb la comunitat pagesa; varietats i exemples documentals).

► Societat Catalana d'Estudis Històrics. Barcelona. El nou curs d'aquesta Societat s'inaugurà el 28 d'octubre amb la conferència que donà el catedràtic de Dret de la Universitat de Barcelona, Tomàs de Montagut i Estragués sobre «El dret feudal i els orígens del dret català». La conferència tingué lloc a la sala Pi i Sunyer de l'Institut d'Estudis Catalans.

► Vilanova i la Geltrú. L'Institut d'Estudis Penedesencs ha dedicat el seu VIII Cicle de conferències d'hivern al Parc de l'Ordal, amb 6 exposicions que s'han acostat des d'un vessant o altre a aquest patrimoni històric-natural. Les conferències han estat les següents: «Una església romànica singular. La capella rodona del Sant Sepulcre» (Esteve Cruaïnes i Oliver); «Mir Geribert. Príncep d'Olerdola» (Albert Virella i Bloda); «Aspectes botànics de la Vall d'Olerdola» (Josep Anton Herrera i Sancho); «Coneixement i valoració del patrimoni arqueològic del terme d'Olerdola» (Artur Cebrí, Genís Ribé i Maria Rosa Senabre); «Llegendes a l'entorn d'Olerdola» (Jofre Vilà i Soler) i «La geografia del primitiu terme d'Olerdola» (Ignasi M. Muntaner i Pasqual). El cicle «Parc Natural d'Olerdola» s'inaugurà el 19 d'octubre amb la conferència «Projecte cultural del nou govern municipal de Vilanova», a càrrec de Josep González i Rovira. Totes les sessions han tingut lloc a la sala d'actes d'aquest Institut a Vilanova i La Geltrú.

► La Bisbal d'Empordà. Durant aquest darrer trimestre, l'Arxiu Històric Comarcal de la Bisbal d'Empordà ha dut a terme un Curset Pràctic de Paleografia. El curs impartit per mossèn Miquel Pujol i Canelles tractà els diferents tipus d'escriptura dels segles X al XVI que es poden trobar en la documentació arxivística.